

PARTIJ VOOR DE DIEREN

SITTARD-GELEEN

NATUURLIJK

Inleiding

Sittard-Geleen is voor iedereen. En iedereen heeft het recht om te wonen. Om door de natuur te wandelen en schone lucht in te ademen. Om jezelf te kunnen zijn. Niet alleen mensen, maar ook dieren. De Partij voor de Dieren durft belangrijke keuzes te maken. En dat is nodig ook!

Wij willen klimaatverandering tegengaan. Wij willen rechten geven aan dieren. De natuur weer laten groeien en bloeien. En we willen dat iedereen een goed en rechtvaardig leven kan hebben. Dat willen wij doen in Sittard, Geleen, Born, Munstergeleen, Limbricht, Grevenbicht, Buchten, Obbicht, Einighausen, Guttecoven, Holtum, \Papenhoven, Windraak, Abshoven, Daniken, Graetheide, Harrecoven, Rosengarten en Schipperskerk. De Partij voor de Dieren zet alles op alles om te zorgen voor een beter leven voor mens en dier.

Voor het eerst doen we mee aan de gemeenteraadsverkiezingen om Sittard-Geleen beter te maken voor mens, dier en natuur. We zetten ons in voor meer groen in de gemeente, schonere lucht, veiligere buurten en voor de bescherming van dieren. Ook werken we aan een gemeente die klimaatverandering tegengaat en de natuur laat groeien en bloeien.

Sittard-Geleen groener, schoner, veiliger en eerlijker.

Jasper Kraa

Lijsttrekker Sittard-Geleen

1

EEN LEEFBARE AARDE

Klimaat, biodiversiteit en energie

We leven op een prachtige planeet die ons alles biedt wat we nodig hebben. Toch maken vervuiling, het verdwijnen van natuur en het gebruik van gif de Aarde steeds onleefbaarder voor mens én dier. We staan voor een klimaat- en natuurcrisis die we nú moeten stoppen.

En dat kan! In Sittard-Geleen werken we samen met inwoners, organisaties en ondernemers aan meer natuur, gezonde lucht, schoon water en veilige, schone wijken. De grootste vervuilers laten we meer betalen, terwijl we mensen met een lager inkomen helpen om duurzamere keuzes te maken. Energiebesparing staat daarbij voorop, aangevuld met manieren om energie duurzaam op te wekken.

Zo bouwen we samen aan een groene, eerlijke en sociale toekomst, voor álle inwoners van Sittard-Geleen.

- De gemeente Sittard-Geleen erkent dat er een klimaat- en natuurcrisis is.
- Alle plannen van de gemeente moeten goed zijn voor dieren, natuur en klimaat.
- De gemeente werkt niet samen met vervuilende bedrijven die niet willen verduurzamen.
- We kiezen geen schijnoplossingen zoals biomassa of CO₂ onder de grond stoppen.
- Dierenrechten krijgen een vaste plek in de plannen voor de leefomgeving.
- Inwoners mogen echt meebeslissen via een eerlijk burgerberaad.
- Bouwprojecten krijgen een duidelijke grens voor hun uitstoot.
- De gemeente stopt met het geven van geld aan fossiele bedrijven of het samenwerken met die bedrijven.
- Geen windmolens of zonneparken in of naast natuurgebieden.
- De gemeente richt een publiek klimaatfonds op en zorgt dat inwoners mede-eigenaar zijn van lokale energie.

2

DIEREN ZIJN ONZE MEDEBEWONERS

Dierenrechten en dierenwelzijn

In Sittard-Geleen leven meer dieren dan mensen, maar bij nieuwe plannen worden ze vaak vergeten. Dieren hebben ook recht op een fijne plek, om zich natuurlijk te kunnen gedragen en met respect behandeld te worden.

Daarom wil de Partij voor de Dieren een wethouder voor Dierenwelzijn, Natuur en Milieu. Sittard-Geleen moet álle dieren beter beschermen: huisdieren, landbouwdieren en ook wilde dieren die ziek of gewond raken. We stoppen met de vee-industrie en met het gebruik en doden van dieren voor vermaak, traditie of mode.

Zo geven we ook de dieren in Sittard-Geleen eindelijk de stem die ze verdienen.

- Er komt een wethouder voor Dierenwelzijn, Natuur en Milieu.
- Dierenrechten als uitgangspunt van beleid.
- De gemeente wordt volledig proefdiervrij.
- Einde aan de vee-industrie: geen nieuwe veehouderijen of slachterijen.
- Er komt een verbod op jacht en hengelen.
- Kasteelpark Born wordt omgevormd tot een opvang voor dieren.
- We beschermen wilde dieren actief.
- We zorgen voor groene routes zodat dieren zich veilig kunnen verplaatsen.
- Sociaal beleid voor huisdieren en hun verzorgers.
- Geen vermaak of handel ten koste van dieren.

3

KIES VOOR GROEN

Natuur en biodiversiteit

Natuur is van levensbelang. De mens neemt heel veel ruimte in door de intensieve veehouderij, gebouwen, industrie, wegen en recreatie. Hierdoor is er steeds minder ruimte voor dieren, planten en bomen in Sittard-Geleen.

Zonder natuur kunnen we niet leven. Daarom wil de Partij voor de Dieren meer bomen, struiken, bloemen en planten. Gifvrij en goed voor de biodiversiteit. Het moet weer gonzen van de bijen, vlinders en libellen. Bomenkap en onnodig maaien moet stoppen, de natuur moet de ruimte krijgen om te groeien en te bloeien.

Een groen Sittard-Geleen is de basis voor een gezonde, gelukkige en toekomstbestendige gemeente.

- De natuur krijgt rechten en het is verboden haar expres te beschadigen.
- We sluiten natuurgebieden (tijdelijk) af zodat planten en dieren rust hebben.
- Er komen strenge regels om de natuur en biodiversiteit te beschermen.
- We stoppen met het kappen van bomen.
- We gebruiken geen giftige stoffen en alleen biologische zaden en planten.
- Grasmaaien en onderhoud van groen gebeurt op een manier dat planten en dieren er voordeel van hebben.
- We zorgen voor schoon en veilig (drink)water.
- Elke inwoner heeft recht op minimaal 75 m² groen in de omgeving.
- We bouwen niet in natuurgebieden en inwoners kunnen meedoen aan natuurprojecten.
- De landbouw wordt plantaardig en biologisch, zodat we de natuur en de gezondheid van mensen en dieren beschermen.

4

DE ECONOMIE IN EVENWICHT

Economie, werk, inkomen en bestaanszekerheid

Economische groei is niet de oplossing, maar juist het probleem. Het is nú tijd voor een ander economisch systeem. Geld verdienen ten koste van dieren, natuur en andere mensen moet stoppen.

De Partij voor de Dieren kiest voor een schone, eerlijke, duurzame en lokale economie voor alle mensen én dieren waarmee we samenleven.

Een circulaire economie waarin ecocide (schade aan de natuur) en milieuvervuiling worden gestopt en waarin we zuinig omgaan met grondstoffen. We stappen over van een wegwerpeconomie naar een kringlooeconomie, zonder afval! Dus voor vervuilende bedrijven en reclames is geen ruimte meer in Sittard-Geleen.

In Sittard-Geleen gaan we voor welzijn boven winst, en een economie binnen de grenzen van onze planeet.

- De gemeente kiest voor welzijn van mensen en dieren, niet voor winst.
- Grote magazijnen en bedrijventerreinen maken plaats voor woningen en groen.
- We zorgen dat spullen opnieuw gebruikt worden en dat mensen minder kopen.
- Reclame en overconsumptie worden beperkt om minder te verspillen.
- Festivals en toerisme mogen de natuur en rust in de gemeente niet verstoren.

5

WONEN IS EEN BASISRECHT

Wonen en bouwen

Een goede woning is een basisrecht voor iedereen. De huidige wooncrisis is het gevolg van jarenlange verkeerde politieke keuzes. De Partij voor de Dieren wil het tekort aan woningen duurzaam oplossen. Wij willen de beschikbare ruimte en woningen eerlijk en betaalbaar verdelen.

We maken ruimte voor extra woningen door de vee-industrie te laten krimpen. Die neemt nu de helft van ons land in beslag. Op die plekken kunnen we nieuwe woningen bouwen en natuur aanleggen. Ook in de steden gebruiken we beschikbare ruimte voor duurzame woningen, met aandacht voor natuur en klimaat. Zo komen er huizen voor starters, senioren, alleenwonenden en mensen die op een andere manier wonen. Minimaal 40% van de nieuwe huurwoningen is sociale huur. Alle nieuwe woningen worden klimaatneutraal en natuurinclusief gebouwd.

- Nieuwe gebouwen worden duurzaam en slim gebouwd.
- We gaan de ruimte slim gebruiken en de natuur herstellen.
- Er komen betaalbare woningen.
- Er komt een betere bescherming voor huurders.
- Leegstaande winkels en kantoren worden woningen.

6

INCLUSIEF, RECHTVAARDIG EN SOLIDAIR

Iedereen doet ertoe

De Partij voor de Dieren wil bouwen aan een samenleving waarin iedereen zich welkom en thuis voelt. In Sittard-Geleen is dat helaas niet altijd zo. Te veel mensen hebben het gevoel dat ze er niet bij horen. Vaak wordt de schuld van problemen bij een ander gelegd. Mensen en groepen die het toch al lastig hebben, zoals vluchtelingen en transpersonen. Zij krijgen te maken met vooroordelen, uitsluiting en geweld.

Racisme en discriminatie - zichtbaar of onzichtbaar - mogen geen plek hebben in Sittard-Geleen. De Partij voor de Dieren staat voor een inclusieve gemeente waarin alle inwoners kunnen meedoen, ongeacht gender, leeftijd, achtergrond, seksuele oriëntatie, beperking, chronische ziekte, neurodivergentie of financiële situatie. In Sittard-Geleen gaat de kern zijn: 'Beslis niet over ons, maar met ons.'

- Alle mensen zijn gelijk en worden eerlijk behandeld.
- Iedereen mag meedoen, want we zorgen dat dat voor iedereen mogelijk is.
- We zorgen goed voor mensen die moesten vluchten.
- Mensen die kwetsbaar zijn, mogen meedenken en meepraten over besluiten.
- We zorgen dat iedereen zich gezien voelt en dat verschillende groepen zichtbaar zijn.

7

SCHOON VERKEER

Mobiliteit en bereikbaarheid

Onze gemeente kan zoveel schoner, mooier en gezonder als we ons anders gaan verplaatsen. Daarom willen wij rechtvaardige straten: de auto is niet langer de baas, er komt meer ruimte voor voetgangers, fietsers en het openbaar vervoer. Waar nu auto's geparkeerd staan, kan groen groeien en bloeien en kunnen kinderen veilig spelen. Zo zorgen we voor een groene, veilige omgeving voor mensen en dieren en gezonde lucht.

Sittard-Geleen kiest voor meer schoon openbaar vervoer, dat we gratis maken voor mensen die dat nodig hebben.

- Voetgangers en fietsers krijgen voorrang.
- Iedereen kan gebruikmaken van goed openbaar vervoer.
- We verdelen de ruimte eerlijk en geven minder plek aan auto's.
- Vervoer is schoon en zonder vervuiling.
- Vervoer is voor iedereen makkelijk en toegankelijk

8

GEZOND EN VEILIG IN SITTARD-GELEEN

Gezondheid, zorg en veiligheid

Iedereen wil een gezond leven. Dat begint met een leefomgeving die uitnodigt om naar buiten te gaan, te bewegen en gezond te eten.

De Partij voor de Dieren kiest voor preventie: voorkomen is beter dan genezen, zowel bij ziekten als bij criminaliteit. Gezonde, biologische plantaardige voeding moet betaalbaar en toegankelijk zijn. Meer groen verlaagt stress en zorgt voor schone lucht. Zorg moet beschikbaar zijn voor iedereen, zonder lange wachtlijsten en passend bij ieders situatie. Gezondheid gaat ook over geestelijke gezondheid.

Een sociale, veilige en ontspannen samenleving waarin iedereen zichzelf mag zijn is belangrijk. Sittard-Geleen pakt seksueel overschrijdend gedrag en femicide (vrouwenmoord) aan. Net als andere vormen van geweld. En ook dieren verdienen bescherming. In Sittard-Geleen heeft dierenmishandeling geen plek.

- Voorkomen is beter dan genezen.
We zorgen dat mensen gezond blijven.
- We gaan goed zorgen voor de gezondheid van dieren.
- We maken de lucht en bodem schoon.
- Zorg op maat bieden aan iedereen die het nodig heeft.
- Veilige en fijne buurten voor iedereen.

9

EEN LEVEN LANG LEREN

Onderwijs en cultuur

Goed onderwijs is de basis van een vrije en eerlijke samenleving. Het leert kinderen kritisch denken en bewust omgaan met natuur, klimaat en dieren. Maar niet ieder kind in Sittard-Geleen krijgt nu dezelfde kansen. De Partij voor de Dieren wil daarom meer geld naar onderwijs. Scholen krijgen groene, duurzame gebouwen en schoolpleinen. Onderwijs moet niet alleen gaan om cijfers, maar ook om de sociale, creatieve en persoonlijke ontwikkeling.

Iedereen die dat wil, moet een leven lang kunnen leren. Ook kunst en cultuur horen daarbij. Ze maken ons creatief, kritisch en geven nieuwe ideeën. Kunst kan ontroeren, laten nadenken en zorgen voor verandering. Daarom steunen we een sterke cultuursector met eerlijke beloning voor makers, ruimte voor amateurs om zich te ontwikkelen en een divers aanbod voor bezoekers.

- Een veilige en groene school waar aandacht is voor elkaar, de dieren en onze planeet.
- Iedereen heeft het recht om naar school te kunnen gaan.
- We steunen onze kunst en cultuur.
- We ondersteunen het praktisch onderwijs, zodat leerlingen klaar zijn voor werk in een groene en milieuvriendelijke toekomst.
- We zorgen voor de geestelijke gezondheid van leerlingen.

10

SAMEN, EERLIJK EN OPEN

Democratie, bestuur, digitalisering en privacy

De lokale overheid moet betrouwbaar zijn. Sittard-Geleen is geen bedrijf en inwoners zijn geen klanten. Inwoners moeten kunnen meedenken en meebeslissen over hun stad, wijk, dorp of buurt.

De gemeente neemt hun mening serieus en beslist open en transparant. Privacy en controle over je eigen gegevens worden goed beschermd.

Samenleven betekent ook oog hebben voor de wereld om ons heen. Oorlog en conflicten ver weg hebben invloed hier. Soms leidt dat tot spanningen tussen inwoners. De gemeente moet dit voorkomen en heeft de plicht om tegen onrecht op te staan.

Iedereen moet zijn stem kunnen laten horen. De Partij voor de Dieren staat voor het demonstratierecht. Vreedzame demonstraties worden in Sittard-Geleen ruim ondersteund.

- Besluiten nemen we samen met inwoners.
- De gemeente werkt open en eerlijk voor iedereen.
- We beschermen ieders privacy en gegevens.
- We maken eerlijke keuzes voor iedereen.
- We zorgen dat inwoners meer kunnen meedenken en meebeslissen.

**SAMEN ZORGEN WE VOOR
EEN ANDER POLITIEK KLIMAAT.
STEM 18 MAART**

**PARTIJ
VOOR DE
DIEREN**

SITTARD-GELEEN

NATUURLIJK